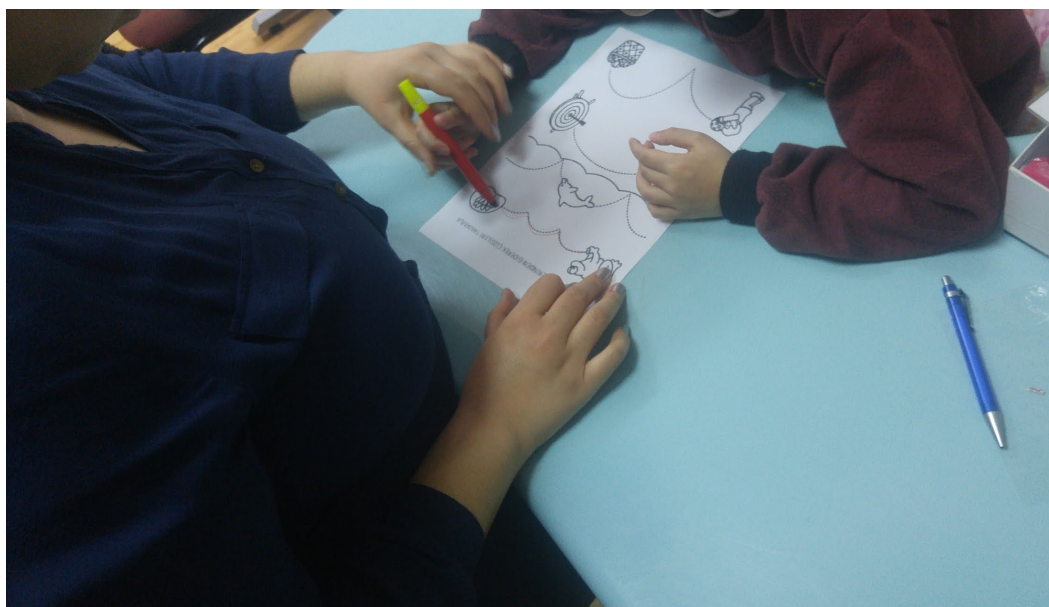

METODAI AUTISTIŠKIEMS VAIKAMS UGDYTI

- Struktūruoto ugdymo metodas – pastovi, vaizdžiai pateikta dienos veiklų ir užduočių struktūra, individualios dienvartinės sudarymas ir jos taikymas namuose ir ugdymo įstaigoje.
- PESC – paveikslėlių apsikeitimo komunikacinė sistema. Naudojami simboliai, paveikslėliai, kuriais vaikas išreiškia savo norus ir poreikius.
- Socialinių įgūdžių grupės (socialinės istorijos) – įgūdžių mokymas juos skaidant ir numatant atlikti saugioje vaikui aplinkoje, mokant tinkamo elgesio. (pvz.; pasisveikinti, atsisveikinti nosine nusivalyti nosį, nekrapštyti nosies, padėkoti ir pan.)
- Supažindinant su nauju daiktu/veiksmu kartojama ta pati instrukcija keletą kartų iš eilės. (kartojant veiksmus ar užduotis, vaikas tokiu būdu išmoksta arba veiksmai/užduotys įtvirtinami.)
- Instrukcijos supratimų įtvirtinimas – instrukcija. Turi skambėti aiškiai, paprastai ir garsiai, svarbiausia, kad vaikas sukauptų dėmesį instrukcijos išklausymui. Pradžioje instrukcija turi būti įsakmi ir skambėti garsiau nei kasdieninė kalba, vėliau tariama natūraliu garsumu.
- Atliekamo veiksmo kartojimas – reakcija. Jei nėra jokio atsakymo, tai laikoma neteisingu atsakymu. Jei vaikas neatlieka veiksmo, sufleruojame teisingą atsakymą, suteikiant fizinę ar žodinę pagalbą.
- Paskatinimų kartojimas- paskatinimas. Už teisingą atsakymą ar teisingai atliktą veiksmą vaikas nedelsiant apdovanojamas – duodama kelias sekundes pažaisti su mėgstamu žaislu ar užsiimti mėgiama veikla. Kuo daugiau paskatinimų, tuo pasiekiamas didesnis efektas.
- Sufleravimo/pagalbos metodas. Gali būti žodinis arba nežodinis (rankos judesiu, gestu, parodymu). Sufleravimą pateikiame iš karto po instrukcijos (per tris sekundes). Jį reikia nutraukti kuo greičiau. Reikia vengti neapdairių pasakinėjimų – kaip žvilgčiojimo į reikiamą daiktą ar teisingo atsakymo „konstravimo“.

- Greito pasakinėjimo metodas per intensyvų žodinį, girdimąjį, regimąjį ar taktilinį pasufleravimą – greitai parodyti piršteliu.

Po kiekvieno kartojimo daroma pauzė 1-3 sek. (ne per ilga, kad vaikas neprarastų dėmesio ir nepradėtų elgtis kitaip nei iš jo tikimasi).

- Užduočių nagrinėjimas – veikla išskaidoma etapais.
- Ryto rato metodas. Padeda formuoti socialinius kontaktus.

Šaltiniai:

1. Кэтрин Морис (2008). Занятия по модификации поведения для аутичных детей: руководство для родителей и специалистов.
2. Ivoškuvienė, R., Balčiūnaitė, J. (2002) Autistiškų vaikų ugdymas. Šiauliai: VŠĮ Šiaulių universiteto leidykla.
3. Mikulėnaitė, L., Ulevičiūtė, R. (2004) Ankstyvojo amžiaus vaikų autizmas. Vilnius. Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos draugija „Viltis“.